

Etiske utfordringer ved innføring av
HPV-vaksine
Noen ubesvarte spørsmål

Bjørn Hofmann

Innledende
spørsmål: Er
det grunn til
entusiasme?

- Harald zur Hausen
får Nobelprisen i
medisin / fysiologi i
2008 for
oppdagelsen av at
HPV medfører
livmorhalskreft

JAJ!

Men ikke til å overse
og ikke besvare de
vanskelige
spørsmålene!

Spørsmål 1: Ansvar

- Hvilket ansvar har myndigheter og iverksetter for utilsiktede bivirkninger av vaksinen?

Spørsmål 2: Selvbestemmelse

- Hvordan håndtere samtykke når 11-13 år gamle jenter skal vaksineres?
 - Foreldrene må samtykke.
 - Barna skal informeres fra 7 år
 - Barna skal høres fra
 - 12 år (prl, §4-4)

Spørsmål 3: Informasjon

- Hvordan gi god informasjon om vaksine, smitteåte, usikkerhet, nytte og risiko til foreldre og barn (12 år)?
- Må foreldrene informeres?
 - Ikke nødvendig for prevensjon ned til 12 år?
 - Fratas foreldre mulighet til å utøve foreldreansvar?

Spørsmål 4: Valgfrihet

- Reduseres valgfriheten ved store offentlige vaksinasjonsprogrammer?
 - "Man tilbyr ikke dette hvis det ikke er bra".
 - "Alle andre lar seg jo vaksinere".
- Informasjonsbehovet øker ved økende grad av usikkerhet.
- Utfordringene med å gi adekvat informasjon øker drastisk med graden av usikkerhet.

Spørsmål 5: Oppslutning

- Utbyttet avhenger av oppslutning om vaksinen.
- For grundig informasjon kan redusere oppslutningen
- Hvordan sikre så stor oppslutning som mulig samtidig som informasjonen er tilstrekkelig for reelt samtykke?

Spørsmål 6: Håndtere usikkerhet

- Vil aldri kunne være 100% sikker før innføring av en vaksine.
- Er dette et godt argument for at vaksinen skal innføres ved betydelig usikkerhet?
 - Har tradisjon for manglende informasjon ved vaksinasjon.
- Jo større usikkerhet, desto større åpenhet og valgfrihet.

Spørsmål 7: Sterke krefter

- Manglende saklighet: Hvorfor snakker enkelte konsekvent om "kreftvaksine"?
- Hvilken virkning har påvirkningen fra sterke interessenter?
- Hvorfor er man så redd for spørsmålene?
 - Gode argumenter tåler motargumenter!
- Hvorfor har man så travelt?
- Hvorfor er man så opptatt av implementering når usikkerheten fordrer forskning?

Spørsmål 8a: Prioritering

- Hvordan begrunner man å prioritere et tiltak som ikke får full virkning før om over 50 år foran tiltak som gir virkning nå?

Spørsmål 8b: Prioritering

- Hvordan begrunner man å prioritere et tiltak som har usikker virkning foran tiltak som har dokumentert virkning?

Spørsmål 8c: Prioritering

- Hvordan vurdere et tiltak som om 52 år forhåpentligvis vil ha redusert antall krefttilfeller og antall dødsfall av livmorhalskreft til henholdsvis 150 og 40 årlig opp mot adekvat behandling av 34558 brukere av institusjonstjenester per år (SSB 2007)?

Hvorfor liker
vi ikke disse
spørsmålene?

Fordi det handler om
mer enn å redde liv og
å skape velferd?